

10

ON HAUSKAA AUTTAA YSTÄVÄÄ

TÄSSÄ KAPPALEESSA OPIT

- In, us ja e -sanatyypit
- Perustietoja objektista
- Kuvailemaan asioita ja ihmisiä

Apua!

Oscarin ovikello soi. Oscar avaa oven, ja ovella seisoo huolestunut Anna.

- ▶ **Oscar:** Moi Anna, mikä hätänä?
- ▶ **Anna:** Voitko sä auttaa? Mä menin pesutupaan ja unohdin avaimen kotiin. Mun vauva, Lilli, nukkuu yksin makuuhuoneessa, enkä pääse sisään. Eikä mulla oo puhelinta, mä unohdin myös puhelimen sisään.
- ▶ **Oscar:** Voi ei! Tuu sisään, soitetaan huoltoyhtiöön.
- ▶ **Anna:** Kiitos. Mä oon niin hermostunut.
- ▶ **Oscar:** Ei mitään. Ota rauhallisesti ja istu sohvalle. Puhutko itse vai soitanko mä?
- ▶ **Anna:** Kyllä mä voin soittaa.

Anna yrittää soittaa huoltoyhtiöön, mutta huoltoyhtiön numero ei vastaa.

- ▶ **Anna:** Mitä mä nyt teen? Mä pelkään, että Lilli herää ja putoaa sängyltä. Se on vasta 10 kuukautta. Se ei osaa edes kävellä vielä.
- ▶ **Oscar:** Älä hermostu. Mä oon varma, että kaikki menee hyvin. Lähetän huoltoyhtiön numeroon vielä tekstiviestin. Missä sun mies on nyt? Voitko sä soittaa sille?
- ▶ **Anna:** Se on jossain kokouksessa. Se ei voi vastata puhelimeen.

KERRO YSTÄVÄSTÄSI

Kuka on ystäväsi? Millainen hän on? Miksi tykkäät hänestä?

Uusi ystäväni on Inkeri. Hän on puhelias, huumorintajuinen ja ystävällinen. Hän on kiva ja hänellä on siniset silmät. Tykkään hänestä, koska on hauskaa olla hänen kanssa.

Minun paras ystäväni on Juhani. Hän on rehellinen ja viilias. Hän on vähän ujo ja hiljainen. Tykkään hänestä, koska hän on mieheni. On turvallista elää hänen kanssa.

Mun ystävä on Oscar. Hän on iloinen, rauhallinen ja hauska. Hän on pitkä ja vahva. Tykkään hänestä, koska hän auttaa minua usein. On mukavaa jutella hänen kanssa.

Mun ystävä on Anna. Hän on mielenkiintoinen ja kaunis nainen. Hän on tosi lyhyt. Tykkään hänestä, koska hän ymmärtää minua eikä hänen kanssa ole koskaan tylsää. On tärkeää, että ystävään voi luottaa.

Kirjoita ristikkoon sopivat sanat. Saat "Kerro ystävästäsi" -tekstistä vihjeitä.

TÄMÄ TEHTÄVÄ EI TOIMI SÄHKÖISESSÄ MUODOSSA (=PDF)

- a. Asia, jota tarvitset paljon, on
- b. Ihminen, joka ei puhu paljon, on
- c. Ihminen, joka ymmärtää ja tietää paljon, on
- d. Ihminen, joka puhuu totta ja tekee oikein, on
- e. Ihminen, joka ei ole terve, on
- f. Ihminen, joka on 200 cm, on
- g. Ihminen, joka nauraa usein, on

- h. kiva =
- i. Ihminen, joka puhuu paljon, on
- j. Ihminen, joka on 14 vuotta, on
- k. Vaate, jonka ostit eilen, on
- l. Laukku, joka maksaa 400 €, on
- m. Ihminen, joka ei hermostu helposti, on

Vastaus: On kivaa olla _____

5 Inkeri kertoo ystävälleen Oscarista. Ympyröi oikea sana.

Se Oscar on kyllä ihana! Se on tosi **lyhyt / pitkä / korkea**, noin 190 cm!

Se on **vaalea / punatukkainen / tumma**, sillä on melkein mustat hiukset ja ihanat ruskeat silmät. Se ei ole laiha eikä lihava, se on just **paksu / ohut / sopiva**. Ja sillä on niin kauniit silmät! Ja komeat kasvot! Eli se on tosi **hyvännäköinen / ruma / vanha**, mutta parasta siinä on kuitenkin sen luonne. Se on niin **tylsä / hiljainen / hauska**. Se

puhuu paljon ja se on **huumorintajuinen / vakava / surullinen**. On kivaa olla sen kanssa. Me nauretaan paljon yhdessä. Ja Oscar on myös **rehellinen / epärehellinen / kohtelias**: se avaa mulle oven, sanoo aina "kiitos" ja "anteeksi" ja puhuu kaikille ystävällisesti. Mä tykkään Oscarista tosi paljon.

6 Millainen? / Millaista? Muista: Ruoka on hyvää! Kokki on hyvä!

- T-paita, joka maksaa vain pari euroa, on _____.
- Mies, joka on 210 cm, on _____.
- Vaate, joka täytyy pestä, on _____.
- Päivä, jolloin ei tapahdu mitään, on _____.
- Auto, joka täytyy korjata, on _____.
- Talo, jossa on 24 kerrosta, on _____.
- Elokuva, jonka katsomista et halua lopettaa, on _____.
- Laukku, jota et jaksaa nostaa, on _____.
- Tehtävä, joka ei ole liian vaikea eikä liian helppo, on _____.
- Katu, jolla voi ajaa neljä autoa vierekkäin, on _____.

- k. Kahvi, joka polttaa suuta, on _____.
- l. Leipä, jonka isä leipoi aamulla, on _____.
- m. Ruoka, jossa ei ole paljon rasvaa, on _____.
- n. Vesi, jossa voit uida kauan eikä sinulle tule kylmä, on _____.
- o. Bensiini, joka maksaa paljon, on _____.
- p. Musiikki, joka saa sinut itkemään, on _____.
- q. Ilma, jota on hyvä hengittää, on _____.
- r. Kun yöllä ei ole valoja, on _____.

KIELIOPPI

Sanatyypit: in, us ja e

- Mä unohdin tänäänkin avaimet ja puhelimen kotiin!
Ne ovat varmaan olohuoneessa pöydällä.
- Taas! Sä tarvitset jonkin muistutuksen eteisen oveen:
"Muista avain ja puhelin!"

in-sanat

puhelimessa, eläimet, avaimella, tulostimeen

avain

Partitiivi:
Minulla ei ole tulostinta.
Heikillä on kolme puhelinta.

us-sanat

rakennuksesta, kerroksessa, terveyskeskukseen, kysymykset, vastaukset

muistutus

muistutu kse

ssa

sta

en

n

t

lla

lle

lta

Partitiivi:

Talossa on seitsemän kerrosta.

He katsovat rakennusta.

e-sanat

huoneeseen, perheessä, hameet, lentokoneella

huone

huone e

ssa

sta

seen

n

t

lla

lle

lta

Partitiivi:

Asunnossa on neljä huonetta.

Rakastan perhettäni.

7 Kirjoita monikko.

avain, _____ kokous, _____
puhelin, _____ kerros, _____
rakennus, _____ perhe, _____
terveyskeskus, _____ järvi, _____
eläin, _____ tähti, _____
vastaus, _____ ihminen, _____
kysymys, _____ suomalainen, _____
huone, _____ iloinen, _____

8 Vastaa kysymyksiin, valitse oikea sana laatikosta.

sininen	sormus	avain
pakastin	ensimmäinen kerros	Tampere
tietokone	lentokone	puhelin
olohuone	terveyskeskus	

- a. Missä jäätelöt ovat? _____
- b. Millä avaat oven? _____
- c. Missä Särkänniemi ja Tammerkoski ovat? _____
- d. Millä voit lähettää sähköpostia? _____
- e. Minkä väriset housut Oscarilla on? _____
- f. Missä lääkäri ja sairaanhoitaja ovat töissä? _____
- g. Missä hän asuu? _____
- h. Missä sohva on? _____
- i. Millä ihmiset lentävät? _____
- j. Millä soitat ystävälle? _____
- k. Missä on joskus timantti? _____

- **Mitä** annat Inkerille lahjaksi?
- En tiedä. Ehkä ostan hänelle **suklaata** ja **kirjan**.
Mutta en anna **kallista lahjaa**.

OBJEKTI

A/Ä (partitiivi)

N (genetiivi)

- **VÄHÄN**: Syön suklaata ja luen tätä kirjaa.
- **EI**: En tarvitse autoa. Emme osta uutta asuntoa.
- **PARTITIIVIVERBIT**, esimerkiksi odottaa⁽¹⁾, rakastaa⁽¹⁾, auttaa⁽¹⁾, ajatella⁽³⁾, opiskella⁽³⁾, kuunnella⁽³⁾, käyttää⁽¹⁾:
Odotan ystävää. Autan äitiä. Rakastan sinua.

- **YKSI KOKONAINEN**: Luen lehden.
Syön karamellin. Tarvitsen auton.

HUOM!

yksi → yhden: yksi kirja → Luen yhden kirjan.

HUOM!

Persoonapronominit, ei genetiivi-n vaan akkusatiivi-t

- minä – minut
- sinä – sinut
- hän – hänet
- me – meidät
- te – teidät
- he – heidät

puhekieli

mut
sut
sen

Haen ensin Pekan koulusta ja sitten sinut töistä.
Tapaan Oscarin illalla. Tapaan hänet usein keskiviikkona.

9 Ympyröi oikea objekti.

- a. Haluan **pyörää / pyörän**.
- b. Syön **juustoa / juuston** keittiössä.
- c. Ostan huomenna **tuolia / tuolin**.
- d. Maksan **laskua / laskun** tietokoneella.
- e. En halua **autoa / auton**.
- f. Rakastan **vaimoa / vaimon** aina.
- g. Muistatko **minut / minun**?
- h. Otan **tietokonetta / tietokoneen** kaapista.
- i. Katson vähän **elokuvaa / elokuvan** illalla.
- j. Luen **viestiä / viestin** nopeasti.
- k. Näen **heidän / heidät** ulkona.
- l. Autan **ystävää / ystävän** ensi viikolla.

10 Vastaa kysymyksiin kieltävästi ja jatka lausetta sopivalla sanalla mallin mukaan.

Esimerkiksi: Ostatko kaupasta puseron? – En osta puseroa. Ostan hameen.

a. Ostatko minulle auton?

b. Luetteko tuon kirjan?

c. Rakennattekö ensi kesänä talon?

d. Siivoatko tänään olohuoneen?

e. Annatko minulle laukun?

f. Kirjoitatko hänelle kirjeen?

g. Näetkö heidät?

11 Kirjoita objekti oikeassa muodossa.

- a. Anna unohtaa _____ (avain) ja _____ (puhelin) kotiin.
- b. Oscar auttaa _____ (Anna).
- c. Ensin huoltoyhtiö ei vastaa, mutta nettisivuilta Oscar löytää _____
(toinen numero).
- d. Sitten Oscar soittaa huoltoyhtiölle _____ (ilmoitus) ongelmasta.
- e. Huoltomies tulee ja avaa asunnon _____ (ovi).
- f. Sisällä asunnossa Anna näkee _____ (iloinen vauva).
- g. Lilli odottaa _____ (äiti) rauhallisesti sängyllä.
- h. Huoltomies kertoo Annalle huoltoyhtiön _____
(uusi puhelinnumero).
- i. Anna maksaa oven _____ (avaus) huoltomiehelle.
- j. Iltapäivällä Anna vie _____ (Markus) muskariin.
- k. Kello 18 Anna hakee _____ (hän) muskarista.
- l. Illalla Anna kirjoittaa Oscarille _____ (kiitoskirje),
ja lauantaina Anna ja Erik kutsuvat _____ (Oscar) kylään ja tarjoavat
hänelle _____ (kahvi ja pulla).

PUHUTAAN

12

Kirjoita parin tai pienen ryhmän kanssa dialogit seuraavista tilanteista. Lue sitten dialogit muille.

- Autosi on rikki ja tiedät, että naapurisi menee samaan paikkaan, mihin olet menossa. Naapurisi voi viedä sinut.
- Näet, että kurssikaverisi kantaa kolmea raskasta laukkuja ja tiedät, että hän on menossa neljänteen kerrokseen ja hissi on rikki. Kurssikaverisi on iloinen, kun autat häntä.

13

Kuuntele puhelinkeskustelut ja vastaa kysymyksiin.

- a. Mihin Anna soittaa?
- b. Mitä hän tarvitsee ja miksi?
- c. Mitä Annan täytyy nyt tehdä?
- d. Mitä Annan täytyy viedä mukana?
- e. Kuinka kauan Annan täytyy odottaa, että hänen ongelmansa ratkeaa?
- f. Mitä Anna tarvitsee, jos hän haluaa ajaa nyt?

14

Kuuntele puhelinkeskustelu uudestaan. Mitä nämä ilmaisut tarkoittavat?

- a. Kortti on **varastettu**.
- b. En muista, missä se on. **Valitettavasti**.
- c. Sinun täytyy **antaa kirjallinen selvitys**.
- d. Voit saada **väliaikaisen kortin** siksi aikaa kun uusi kortti tulee.

15

Kuuntele, miten Anna aloittaa keskustelun, kun hän soittaa. Miten hän esittelee itsensä? Miten hän esittelee asiansa?

16

Kuuntele pienet dialogit. Mikä tilanne, missä ollaan, kuka puhuu?

17

Kuuntele keskustelut vielä kerran ja kirjoita, miten keskustelujen henkilöt tarjoavat apua.

18

Keksi vielä parin kanssa tilanteita, joissa voitte itse tarjota apua. Kirjoita pieni dialogi tilanteista.

TEKSTIT JA KIRJOITTAMINEN

Vastaanottaja: asiakaspalvelu@asunto-apu.fi

Aihe: Uusi avain

Kopio:

Hei!

Asun vuokralla asunnossa Suomentie 6 A 42. Opiskelen, ja koulussa alkaa ensi viikolla työharjoittelu. Sen takia minun täytyy olla poissa kotoa kello 6.45–22 joka arkipäivä. Minulla on koira, eikä se voi olla yksin asunnossa koko päivää. Ystäväni vie koiran ulos ja antaa sille ruokaa, kun olen työharjoittelussa. Hän ei pääse sisään asuntooni ilman avainta. Miten nopeasti voin saada uuden avaimen?

Ystävällisin terveisin

Heikki Kosonen
heikki.kosonen@postiposti.fi
puh. 045 123 145167

vastaa

Vastaanottaja: heikki.kosonen@postiposti.fi

Aihe: Re: Uusi avain

Kopio:

Hei!

Kiitos kysymyksestäsi. Valitettavasti vuokralainen ei voi saada uutta avainta asuntoon. Tarvitset asunnonomistajalta kirjallisen luvan. Omistaja voi lähettää meille sähköpostilla avainhakemuksen ja tiedon siitä, kenelle avain voidaan luovuttaa. Hakemuslomakkeen voi täyttää osoitteessa www.asunto-apu.fi. Voit tulla hakemaan uuden avaimen samana päivänä, kun saamme luvan. Tarvitset mukaan henkilöllisyystodistuksen.

Ystävällisin terveisin

Mirja Lankinen
asiakaspalveluvastaava
mirja.lankinen@asunto-apu.fi

19 Lue sähköpostit ja vastaa kysymyksiin.

a. Kirjoittaako Heikki hakemuksen, ilmoituksen vai kysymyksen?

b. Miksi Heikki ei ole paljon kotona ensi viikolla?

c. Miksi Heikki tarvitsee uuden avaimen?

d. Miksi Heikki ei heti saa uutta avainta?

e. Miten Heikki voi saada avaimen? ,,

f. Kuinka kauan Heikin täytyy odottaa avainta?

g. Mitä Heikki tarvitsee, kun hän hakee avaimen?

h. Miten viestit alkavat ja miten ne loppuvat?

20 Kirjoita sähköposti huoltoyhtiöön. Kerro kuka olet, mikä ongelma asunnossa on ja mitä toivot, että huoltoyhtiö tekee. Käytä viestissä näitä sanoja: ulko-ovi, ongelma, voida, täytyä, miten. Aloita ja lopeta viesti sopivalla tavalla.

21 Kirjoita parin kanssa aloitus puhelinkeskusteluihin, kun soitat seuraaviin paikkoihin. Saatte itse päättää, millainen asia teillä on, mutta teidän täytyy puhua asiasta, joka on annettu.

a. poliisiasema – passi

b. ravintola – sateenvarjo

c. elokuvateatteri – kello 17.00

d. vaatekauppa – alennusmyynti

Ystäväni

Kuva

Nimi:

Ikä:

Perhe:

Harrastukset:

Lempiruoka:

Lempiväri:

Paras ystäväni:

Katson televisiosta:

Paras kirja:

Paras näyttelijä:

Kuuntelen:

Toivon eniten:

Tykkään:

En pidä:

Osaan hyvin:

En osaa, mutta
haluan oppia:

Haluan matkustaa:

Haluan asua:

Unelma-ammatti:

23

Kysy Ystäväni-kirjan kysymykset ainakin 3 kurssikaveriltasi. Kysy myös, miksi he vastasivat niin.

24

Puhu kurssikavereiden kanssa:

- Ketkä ovat ystäviäsi? Keneltä voit pyytää apua?
- Millaisissa tilanteissa voit auttaa naapureita tai ystäviäsi? Miten voit tarjota apua? Mitä voit tehdä? Mitä et voi tehdä? Mitä osaat tehdä?

25

Ota selvää:

- Mikä on oman talosi huoltoyhtiön puhelinnumero, sähköposti ja nettiosoite?
- Katso oman huoltoyhtiösi nettisivuja. Millaisia töitä huoltoyhtiö tekee? Mitä työt maksavat?

Kirjoita kappaleesta tähän 15 tärkeää sanaa.

SANASTO

- aina
- alas
- arkisin
- arvata ⁽⁴⁾, arvaan
- asua ⁽¹⁾, asun vuokralla
- asukas, asukkaan
- avaus, avauksen
- edes
- eläin, eläimen
- elää ⁽¹⁾, elän
- epärehellinen, -rehellisen
- hakemus, hakemuksen
- hengittää ⁽¹⁾, hengitän
- hermostua ⁽¹⁾, hermostun
- hermostunut, hermostuneen
- hiljainen, hiljaisen
- huolestunut, huolestuneen
- huoltaa ⁽¹⁾, huollan
- huoltomies, -miehen
- huoltoyhtiö, -n
- huumorintajuinen, -tajuinen
- hymyillä ⁽³⁾, hymyilen
- hyvännäköinen, -näköisen
- hätä, hädän
- ilmoitus, ilmoituksen
- itkeä ⁽¹⁾, itken
- jalkapallo, -pallon
- jokin
- kadonnut, kadonneen
- kantaa ⁽¹⁾, kannan
- kauan
- kesämökki, -mökin
- kipsi, -n
- kirjallinen, kirjallisen
- kohtelias, kohteliaan
- kokous, kokouksen
- komea, -n
- G + kuluttua
- käteinen, käteisen
- laiha, -n
- lasku, -n
- laskutus, laskutuksen

- lihava, -n
- lisämaksu, -n
- lomake, lomakkeen
- lopettaa ⁽¹⁾, lopetan
- luokse
- luonne, luonteen
- luottaa ⁽¹⁾, luotan + mihin
- luovuttaa ⁽¹⁾, luovutan
- lupa, luvan
- maksu, -n
- melkein
- mennä ⁽³⁾ hyvin
- mihin
- minuutti, minuutin
- näyttelijä, -n
- ohut, ohuen
- oikein
- olla ⁽³⁾ pahoillaan, olen pahoillani
- olla ⁽³⁾ rikki
- oppia ⁽¹⁾, opin
- ovikello, -n
- pakastin, pakastimen
- paksu, -n
- parempi
- pesutupa, -tuvan
- pian
- piharakennus, -rakennuksen
- pihatyöt
- pitää ⁽¹⁾, pidän + mistä
- poliisiasema, -aseman
- puhelias, puheliaan
- punatukkainen, -tukkaisen
- pyytää ⁽¹⁾, pyydän anteeksi + lta
- päivystys, päivystyksen
- rappukäytävä, -n
- raskas, raskaan
- rauhallinen, rauhallisen
- rehellinen, rehellisen
- remontti, remontin
- sisällä
- G + takia
- taloyhtiö, -n

- tarjota ⁽⁴⁾, tarjoan
- tekstiviesti, -n
- televisio, -n
- toivoa ⁽¹⁾, toivon
- toivottavasti
- tunti, tunnin
- tylsä, -n
- työharjoittelu, -n
- työkalu, -kalun
- tähti, tähden
- ujo, -n
- unelma, -n
- unohtaa ⁽¹⁾, unohtan
- vaarallinen, vaarallisen
- vahva, -n
- vakava, -n
- valo, -n
- varma, -n
- vasta
- vierekkäin
- viisas, viisaan
- vika, vian
- vikailmoitus, -ilmoituksen
- vuokralainen, vuokralaisen
- yhtiö, -n
- ylös
- yrittää ⁽¹⁾, yritän
- ystävällinen, ystävällisen
- ähistä ⁽³⁾, ähisen
- älä

Puhekielen sanat

- muskari, -n = musiikki-leikkikoulu
- nettisivu, -n = internetsivu
- soitetaan = soitamme
- tuu = tule